

Божићна радост

Пастујо је празник, празник Божића и радости. И младо и старо, и мало и велико, радовало се томе светлом дану, а јадна Грујичина удовица Ивана стрепела је од њега. Хајде што треба хлеба: хлеб је и покојник оставио, али треба мрса. Она, сиротица, тога не имајаше. Преже да заради. И радила је, али опет не може толико спечалити да печенцу купи...

И дође празник, и она закла једног ћурана. Дечица се играла око ватре где

се ћуран пекао, и радовала се сутрашњем празнику, сутрашњем омршају. Увече је Ивана прострала свуда сламу по кућерку. Дечица су пијукала и радовала се; нису од радости могла ни вечерати, него је питају:

— Је л', нано?
— Ој, 'рано?
— А кад ће Богин дан?
— Сутра, 'рано.
— Је л', кад спавамо? — питаše машица.

— Јесте, нико!

— Еј, домаћине!
— Ој! — одава се Ивана.
— Има ли вас живих?
— Има, — рече она и скочи.

Изађе у кућу са жишком. Поглед јој паде на њену „печенцу“ — ћурана. Она се сети да је данас Богин, сети се да је то полажајник, и рече:

— Сад!... Сад! И оде тумарати по

— Сејо, хајде да спавамо, нека пре дође Богин дан!

И децица полегаше и поспаше. Ивана изађе у кућу, те спотакну угарке и метну још једно дрво у пећ. Намести бадњак, како не прогорети, па се врати у собицу, покри децу, те леже и она...

Петли оглашавају зору, кад се стари пепа Стојан диже из своје постелье... Он се, по обичају, прекрсти, па се диже и почне облачити. Затим изађе и пребуди момка:

— Деде, Станко, полиј да се умијем!

И момче устаде, узе ведрицу и оде на бунар да се умије и да донесе свеже воде. Попа пређе неколико пута преко собе. Срце му је лагано лупало у грудима. Он сам уживаше од неке скривене радости.

Станко донесе воде и поли му. Кад се попа убриса и очешља, рече Станку:

— Узми, синко, онај цак и оно праце овде па понеси за мном.

— А куда ћемо, попо?
— Понеси ти само за мном.
Станко упти и једно и друго.

Попа нађе свој штап, отвори врата и изађе напоље. Снег је вејао. Био је преко чланка. Али стари попа корачаше као младић. Он осећање све већу и већу радост у души својој. Слуга корачаше за њим, и већ се био ознојио, јер он што је носио не беше баш тако лако...

Пред кућом Грујином попа застаде и закуца на вратима. Нико се не одајава. Он закуца и по трећи пут и викну:

— Еј, домаћине!
— Ој! — одава се Ивана.
— Има ли вас живих?
— Има, — рече она и скочи.

Изађе у кућу са жишком. Поглед јој паде на њену „печенцу“ — ћурана. Она се сети да је данас Богин, сети се да је то полажајник, и рече:

— Сад!... Сад! И оде тумарати по

Зимска идила

Зима је покрила снегом долине и поља равна
И тавне високе горе. Вихори снежнога праха
По пустом вију се пољу, и цела природа ћути,
И листак последњи вене од зимског студеног даха.

Весело пуцкара пламен у скромној избиди нашој,
И мачак на банку дрема. Кроз таму вечери бледе
Дугачке и светле сенке по зиду чудно се вију,
А око огњишта сниског озебла дечица седе.

Деда узео лулу, и с пажњом о длан је бије,
Па испод појаса вади листове дувана суву;
И кад их изгњави добро, он онда напуни лулу,
И мирно пушеши слуша ветрину што пољем дува.

По капто зашкрапе селом волујска дрвена кола,
И гавран над њима гракне. За тим се разговор чује.
То се компија Панта сигурно из горе враћа,
Па журно испреже стоку и чељад по кући псује...

Штекће лисица гладна, и вихор пољаном душе,
А око појата селских са риком облазе вуци,
У селској чајавој крчми свирка се и песма чује,
И једнолико ситно хоре се њихови звуци,

И тону у јасној ноћи... На сниском огњишту старом
Огроман мачак дрема крај огорелог пања,
Кад вихор налети јаче, он лено отвори очи,
Па зевне немарно дваред, и сплет спокојно сања.

Војислав Илић

кошику, док из једнога кошића не извади прегршт кукуруза.

— Дај овамо! — рече попа Станку. И узе печеницу са његова рамена, па је затури себи на раме. Врата кућица отворише се.

— Христос се роди! — рече попа пун блаженства.

Ивана га посус кукурузом и одговори:

— Ваистину се роди!
Попа прекорачи праг и уђе са печеницом на рамену у кућу.

Свему пре надала се Ивана него томе. Сузе јој грунуже на очи. Она примила оној светој руци која тако пуно бла-

госиља, па посрте сирота, мал'те није пала.

— Жива била, кћери! — рече попа, а и њему сузе врцају, па се лију низ белу светилску браду.

Она приђе огњишту, разгрну ватру, узе прогорели бадњак, кресну једаред. Цер вожар прене, и хиљадама варница полетеши увис.

— Господе милостиви, дај оволико здравља у овоме дому!

Па опучи кресати и говорити:

— А оволико среће и задовољства!... А оволико мира и љубави!... А оволико брињета и напретка!

У тај пар звук звона са високога торња проломи ваздух, јекну силовити и сјекну у попиним грудима. Он се маши кесе, извади дукат, па га положи на огњиште и прекрсти се.

Ивана му стаде љубити руку. Деце се избудише, и једно по једно излазаше из собице.

— Седи, попо! — рече Ивана.

— Реда је, — рече попа и седе, а она га огргте поњавом.

— Је ли, нано, је л' јако Богин дан?
— Јесте, рано! Епо шта вам је Бога послАО. И показа дечићу печеницу.

— Гиџа, гиџа... Да видиш, сејо, гиџу! — узвикну малиша и затапши рукама. И дечица поврвеше из собе и стадоше играти око печенице.

— Хвала ти, попо! Ти мени радости, Бог теби здравља!

— Није мени! Немој мени рећи хвали, него Богу, који ми то у главу ули, а ја сам тим направио радост и вама и себи!

— Гиџо, гиџо!... узвикиваху деца.

— И још нешто, Ивана. Ту у цаку имаш брашица за чесницу, ево и пара у чесницу, а од данас ја ћу се бринути твојом кућом и твојом дечицом. Чујај овај кров, надизирај све, а моја је брига све остало. Не захвалјуј мени, него Богу. Хвала му! Збогом!

И опет сиротица излуби оне смежуре слабачке руке, и попа изађе напоље. За њим се чула весела вика дечија и ускликнула пун молитве: „Бог ти здравља дао!“

А ваздух беше пун звука звона, који попи долазаше као благослов Богји...

Јанко М. Веселиновић

Уредништво „Кола“ честита
својим читаоцима Јануар
Христовог рођења и Нове године.

Главни уредник Мирољуб Стевановић *
Уредник Мина Димитријевић * За фотографије Александар Симић * Цртаж
Воре Лобачев * Уредништво Поенкареона
ул. бр. 31. Телефон 25-010 * Владисав
издавач Српско издавачко предузеће А.
Д. Јован Тановић * Администрација Дечанска
31. Београд. Тел. 24-001-10; штампа
„Штампарија Београд“ А. Д. Дечанска 31.
Тромесечна претплата 68.— дин.

Toomimia mearnsi

Однією з найважливіших та вирішальніших
був висновок Ернста Дегенерса про те, що місце
Білого моря, якому він дійшов, було

二

Мы, сестра Елизавета Петрова Томская,
нашего брата Ильи - это мы, наши братья и сестры
Андрей, Евгений и Константин Елизаветин
и брат Илья, брат Илья Елизаветин.
На атай братка
и сестра эта сестра ее бас, Елизавета Елизаветина
и брат Илья Елизаветин и брат Илья Елизаветин
и брат Илья Елизаветин, брат Илья Елизаветин
и брат Илья Елизаветин.

Spurzwe e fogn!

Десет дан **ПРЕТСЕДНИКА ВЛАДЕ**

II алас о светлом празнику Христовог Рођења »Колок посвећује своје две странице, најзаслужнијем сину земље, човеку који је дигао поново светињу Српства — српску заставу — Претседнику владе Народног Спаса, армиском генералу г. Милану Ђ. Нешићу...

Уз његове слике које приказују како противче сваки радни дан
Претседник, нека нам свима испуни душу и његове узвишене речи:
»Србија пре свега и нада све!«

1 — Ујутру рано, још пре доричка, Претседник владе прима најважније извештаје. Чита све листове и обавештава се о свему што се дешава у Србији и у иностранству.

2 — Време одмора Претседника владе строго је одмерено. Једина његова разонода је кратка шетња у раним јутарњим часовима. Ту шетњу Претседник владе преузима, обично, у друштву свога брата, сваког јутра, без обзира на време...

3 — Освежен шетњом Претседник владе одлази у зграду министарства на свој свакодневни напорни рад који је посветио добру Србије и српског народа. На згради претседништва у знак да је Претседник владе присустан, вије се српска застава.

(Онимци: Српска Државна пропаганда 1 и Фото „Мирот“ 7)

4 — Сваки минут претседника владе протиче у раду. Конферисања са члановима владе, пријеми, потписивање аката непрестано се смењују, а све то прати сваког тренутка пристизање нових извештаја...

5 — Посете домаћина из Србије и разне депутације из унутрашњости које стално долазе Претседнику владе на саветовање, најбољи су доказ да је поверење народа у српску владу и њеног шефа сваким даном све веће.

6 — После дана пуној напорног и одговорног рада, Претседник владе се тек увече може да посвети омиљеним књигама своје библиотеке. У њима он налази новог потстрека и нове снаге за вршење своје тешке дужности прегаоца за спас Српства, српског народа и обнову инесрећене Отаџбине — Мајке Србије...

Гос'ни Саватијев божићни грех

Огрешио се гос'ни Саватије тешко... Огрешио се и о православље и о госпа Драгу и о самог себе... и дај Боже, да му то никада буде опроштено.

А, и неогрешио се, грешни госи Саватије, кад га његова госпа Драга ставила под својеручно туторство још првог дана чим га пензионисали — по потреби службе... Годинама давала му само цепарац, а он њој целу пензију с породичним додатком. Тај цепарац, међутим, није му стизао ни за дувач, а камоли да сврати на кафу с пријатељима и да измења мисли... И г. Саватије би се некако и помирио с тим цепарцем да госпа Драга, сад после рата није узела да му и ту маленост редуцира... И, сасвим природно, кад му и

тс редуцирала г. Саватије био почео да се задужује, да петља, и да твори, а почео богеме и да размишља...

Шта је размишљао и о чему, није много важно. Важно је да му се на самдан Богића, кад је госпа Драга изнела па сто чесницу, ставила пред њега и дала му наочштени дугачки нож, да је исече и раздели, родила одједном у углави једна грешна мисао...

А, ево, каква се то мисао била јавила у његовој глави:

„Четрдесет година сечем већ чесницу о Богићу. И, четрдесет година циркулише у тој чесници дукат — као породична светиња. И свих тих четрдесет година тај дукат падао је било на кућу, било на госпа Драгу, било на дечу, или на путника и намерника, а ниједном на мене домаћина, главу куће... Четрдесет година исплаћивали смо у новчаницама против-вредност дуката, да би овај остао у фамилији и даље... па кад би нешто сад ова четрдесет и прва година хтела да се нашли па да мени долели тај дукат из чеснице, било би бани и право и добро... Разуме се да тај срећни тренутак не бих са-

општио ником, а најмање госпа Драги, већ би лепо дукат под језик, па би га после разменио и то по данашњем курсу...“

Бавећи се том грешном мисли г. Саватије је секao брижљиво чесницу и говорио:

— Ово парче кући! Ово мени, глави куће, ово Драги, ово Каји, ово Марку, ово зет Јови, ово путнику или намернику! Та-а-ко!

А, кад је разделио и сео, рекао шалени се госпа Драги:

— Море, жено, да не тражимо цабе?

Да ли си метнула ове године дукат?

Госпа Драга се као љутуна:

— Боже, матори, шта ти пада на памет... Нећу ваљда с тим да се шалим...

И, онда почело тражење... Чесница, умешана од чисте „нулерице“ листала се на најтање листиће... А, док се чесница листала под ножем и виљушком, г. Саватије све вишке опседала она грешна мисао о дукату.

Прва се јавила госпа Драга:

— Код мене кукуруз и зрица жита!

— Нећеш бити гладна! — додаде г. Саватије.

— Ни код мене није дукат! — рекла ћерка Каја.

— Ни код мене! — јавио се зет.

Г. Саватије метнуо парче чеснице у уста и преко залогаја рекао им:

— Море сумњива, децо посла... Ко зна да је тај дукат!

Али како то рече умalo се не загрипну. Осети под језиком скупопену папиру... Дах му застаде, а на челу му избиеше грашке зноја...

— Шта ти је, матори... Ти као да се давиш? — запита госпа Драга ко-

јој се учини сумњиво г. Саватијево државље.

Г. Саватије, преврну очима, језиком пребаци дукат под мост доње вилице, гуцну гутљај воде и рече:

— Ништа, ништа ми није...! — а онда га обузе неко блаженство...

Да вам не причам колика је узбуна била у кући на сам дан светлог празника збор несталог дуката. Нико га није био нашао у чесници. Ни па кога није могла пасти сумња, пошто је госпа Драга сама месила, и све се сврши госпа Драгиним сузама, и уверењем да је дукат или неко појео, па није осетио или да је испао и откотрљао се негде. И, остало на томе да после празника претраже целу кућу...

У међувремену, међутим, још за стомом, г. Саватију се десило нешто не предвиђено. Да му дукат не би испао из скровишта под мостом у устима, он га опет пребацио на језик, али дукат склизнуо у грло, и г. Саватије га лепо — прутута...

Био је, грешник сав очајан. Расположење и сва радост, отишли му одједном као руком однесени, и једва је доочекао да се доврши с ручком па да прилегне...

Док је лешкиаријо, јавиле се халуцинације... Ко зна куда ће да оде дукат... Ко зна да не изазове какве компликације... Говорио је самоме себи:

— Замисли да ти дукат оде у слепо прево, па изазове запаљење, па операција, и резултат операције: дукат у слепом преву, и то дукат из чеснице! Брука!...

Та га помисао диже на ноге, а онда му се учини као да га нека несвестница сковилала па неће да га пусти... Учини му се као да осећа како се дукат котрља сам за свој рачун негде по стомаку, који га одједном, да ли олигински или од уображења — заболе...

Ишло то све до предвече... а кад бослови не попустиле, кад му се халуцинације поново јавиле, он немаде куд него завали:

— Драга, оправштај! Оправштај мени старом грешнику!

Госпа Драга дотрча и сва се пресече.

— Шта ти је ако Бога знаш?

— Стомак!

— Ју, тешко мени, то је од сарме...

Чекај да ти угрејем цреп.

— Ама какав цреп... Друго мени треба... Само прво ми реци можеш ли да ми опростиш?

— Ама, шта да ти опростиш, човече! Говори...

И г. Саватије, сав у зноју, признаје госпа Драга свој грех... Објасни и мотиве што је сакрио дукат, и умоли је да његову бруку ником не прича...

*

И, госпа Драга држала реч, све до пре неки дан, кад случајно исприча:

— Ове године, због оног маг маторог, метнућу у чесницу сребрни предратни стопарац!... Сигурније је...

М. Дим.

— Добро, де — добро! — гуња Минко нешто ушептјан.

Рачуноиспитач га погледа рачуноиспитачким оком и већ срачуњава, да је напушта на дефицит. Минко му даде касе, а све шепрты нешто око касе... Збуњен је... нешто шапуће! А рачуноиспитач сака расте!

Страшни су ти рачуноиспитачи, они се простирадују, туђем злу, то јест: злу благајника.

Врата скриштише. Промоли се Вуле архивар. И таман да заусти да каже четири сата! а он се занади кад виде шта се дешава! — Имао је толико одважности, да нешто шапи Минку, па је отишao.

— Договарају се нешто! — Нишу чиста посла! — мисли рачуноиспитач и излезе прегледа.

Тако је унао и секретар и Тима „спомоњик“ и они су нешто шупали, нешто си тихо облизавали, а то је све изгледа подозриво господину рачуноиспитачу.

— Хоће да му попуне мањак... мислио је он у себи, па накосно додаде: Допка! Беше му!...

*

У четврт па пет, строго се подиже рачуноиспитач и ладно, усиљено ладно, као изрица смртне пресуде, проговори:

— Отворте касу...

Минку застаде „кnedla“ у грлу; оно да је била права кnedla, не би му застала, па чак и да су две, слетеле би кроз његов пострани једњак, истрениран безбојним сармама; али ова кnedla, ова ко бадаги кnedla, коју изазову званични претпади, не гута се тако лако!

— Имате ли што своје у каси? — пита рачуноиспитач.

— Знаје се, што је државско... — мисли Минко.

— Ред је да кажете, имате ли што у каси своје? понавља рачуноиспитач.

— Молим те, државско се зна! — као мало осорно, поповио Минко.

— Молим, молим!... извиљава се глава на контрола, ам' то ћој кад би реко: чекај ту смо!...

— Отварајте касу...

Минко се к'о мало пећну, али опет прите и — отвори.

Рачуноиспитач загледа у касу и траже се!

У вајвеној празној прегради стоји ћувач. Патлицани се првепе... месо зајрвенило... једна дивота...

— Шта је ово? — промупа рачуноиспитач.

Минко се у први мах ушептјај, ам' кад погледа у ћувач, пљему попут чорба па уста, па сладећи, даде овакво изнапиље:

— Ђубеч, Ама знаш какав?... Мани се! Сам сам га дудис! Бреа фелер је...

— Па шта ће у каси?...

— У трезор ли... Ух! па ти бре ништо не знаш. Знани ли што је трезор убав за заирку, побољи је од „аперат“ — па једна мулка тује не може да падне...

*

Улицом је рачуноиспитач непрестано мрмљао о ћувету, кад се око поповија врпао у стан, са вечере — управо са ћувечем. Њега су из почасти задржали, управо ради уверења, какво је огромно благо чувао од муха у државној каси.

Најзад, иже марко што се задржад и напио, јер му је било објашњено и оно нестриљиво домућивање секретара, „спомоњика“, писара и архивара, са Минком благајником — била је „рефена“ за ћувеч.

— Боже мој, шта ти се још пеће на нашим касама! Било је рачуноиспитач.

— Само паре... паре нема!... заврши он и захрка као заклан.

Ујутру је спремио извештај главној контроли:

— У каси Минко благајника, пајено све исправљо. Дефисита нема. Суфинит — ће да ћувеч.

БРАНД

В. Л. МОНПУЛ

Књижнице

Већ се поче и смрачивати, а они не
могоше краве продати. Нико их че-
сто и не погледа, а камо ли да их
упита за цијену. Нико ни да се на-
шали!

Старцу се то нешто грдно разжали и љу-
то га заболи, и да је имао суза, горко би
и болно проплакао. Али, онако испан-
ци и сатревен дугим јадом и чемером, само
суво уздахну и крену с трга. водећи по-
гружено на привезу стечу кравину, чи-
ја се плава, свијетла длака. мркасти ро-
чићи и обло, пуно виме између бјелич-
астих и меснатих кракова једва распозна-
ваше у сувој и општој зимској вечери. За-
кравом се диге и поће дијете — није му
могло бити вишег од дванаест година —
држени чврсто у промрзлим рукама љес-
ковумотчици.

Старац је ступао погнут, вукући тешко
ногу за ногом. Сијед је сав, коштар и кру-
шан као одваљен комад оних грђених и
непрекидно мрачних и турбових планина, што
се мукло уздизу поврх његова села.
По разголићеном, рузвавим и широким
прима пахватало му се стварну иње.
Уздигао некоствијешене, дебеле брохове,
испод којих мутно, као из неке даљине,
вире уморене и готово умртиљене очи, па
јума и граби уз пут.

Сува зима стега. Одасвуд бије, пржи и
као једа, гризе општа и немила студен. Рузвати се окорјели снijег, и жалобитно
цивилен угiba се под ногама.

— Баш нико ништа. Вујо! — трже се
старац и обрију се дјетету.

Мали је шутио и умрно, изнемогло ко-
рачао за кравом. Од суве студени, на ње-
му се бијаше све некоствијешно и уко-
чило. Ситне, меке длачице на лицу му се
најежиле, а руке поцрвеле, па попрвле-
ле од темске зиме.

Кад бише наспред чаршије, снijег поче
пропадати. Јуту и као на силу одваљи-
ваше се лепирица на лецирном, испрва
тешко, као да се мучи и напеже, па онда
лаже, учестапије и гушће.

— Баш нико ни да се нашали с ције-
ном, а ево нас и ноћ у чаршији стике!
— трже се опет старац из мисли, а у ри-
лечима му, очима и лицу дрхташе нешто
бољно и очајно.

Све се вишке смрачава и као да се не-
што издалека потајно и подмукло спре-
ма и пригашено хуј.

Сијежије лепирице укрштају се у лету,
ломе се једна о другу и шунте у танаком
и меком шуму поврх њихових глава,
а њих троје, старац напријед, крава за
ним, за кравом Вујо, промију чаршијом
лагано и једначено, стону за стоном.

Старца су обрвала мисли, темске прве
мисли, па потресају из темеља душом це-
говом.

Некад је он био најнапреднији и најголо-
нији домаћин на цијeloј Крајини. По да-
леким селима, касабама и градовима, по
механама и хановима, па парским друмо-
вима, говорило се и причalo о агоди и
направи Реља Кнежевића из Змијања.

Велика је снага и задруга у њега била.
По четрдесет, педесет кућиње чељади ра-
дило је из вивама његовим, са којим су
се у врелом сунчевом светlosti кроз пла-
нишко, небеско плаветвнило ломили и кри-
пили дрхтави и задихани гласови, а пуне
и забркала снага пртила и пущала испод
загријаних конзула и сребрних гердана.
И ћесма рада и распливље младости.
јесма ускijе, необуздана планишке
снаге уз општу фију која и спроводи раз-
лјегала се снажно, протегнуто, у врелом
дрхтању бјелих облих грла, испод по-
модрених горских висова.

Рапом зором отискиваше се неbrojeno
благо од Рељиних торова. За час би крdo
оваци прекрило и забијело пољем испод
планина. Говеда би у другим редовима за-
мичала у планину на нашу, да се у под-
не врну води на планиште. Јаблан, који је
својим разглашеним гуаштвом затворио
цијело Змијање, поносито би се одво-
јио од говеда, измакао би напријед, па
би громовито рикао, букао, која погама
и задрто разносio земљу роговима.

И Реља је као растао, ширко се. Проса-
му се напињаху да пукну, а срце му обу-
нише и облијеваше нека слатка, чуде-
сна прелина.

Све му је напредовало, расло, бујало,
иножило се и ширило у недоглед. Из ње-
га би често пута, кад би погледао на свој
мал и имеће, обузимала некаква потајна,
нејасна језа и слутња... „Ово се већ од-
давно пресиса... прелијева!“ — пропаш-
тао би дрхнући и угушујући ону ствари-
ну која би му тала синула

И једног кобног дана — добро се он
се — ненадно се дигоше вруни планин-
ски вјетрови, погнаше и завијаше мла-
ку прашину у ковитлан, расипујући је по
торовима, стјамама и њивама његовим. Тих
дана обио је у торовима блечало благо,
торске су љесе болно, као да цвиле,
шкрапљеле, побални су снливи немиле и
чудесне снove, а иси су око торова нека-
ко тужно претужно урликали и завијали

као гладни курјапи усрел зиме на пла-
нини.

И поће шапат од уста до уста:

— Рељин брињаш освајао мртав у бари.
— Три љунице, што су се ономадне о-
штуреле, најошче љутрос говедари мртве
у гору.

Орлови мрлинаци, они градни планин-
ски орлови огуљених, голих вратова и ду-
гих, заопштрених кљунова, почеши се ви-
јати небом изнад стаја Релињих и падати
кraj торова. Праве вране и гавране у ду-
гим, широким латима кобно су и злобно
грактали поврх мала и имаћа његова, па-
дајући на твое мрлине са немилим кре-
штањем, а он је болан, преболан ходао
тамо и амо, као без главе, сатревен и уби-
јен ненадним јадом и чемером. Чама, зеб-
ња и грозничава, дубока језа дрхташе па
образима његовим и на образима чељади
његове. Снажко је чељаде стрејтало и осје-
тало да се нешто невидовно увлачи и под-
мукло шире по торовима и стјамама, оба-
рајући немилосрдно све живо пред собом.

— И Јаблан љутрос међу мрлици мрли-
нама најошче мртва у гору! — просу се
онет шапат, болан и дрхтајући шапат од у-
ста до уста, а из поља до торова разли-
јегао се жалобитно љадиковање малог Ђо-
кеа за својим Јабком. И сава се чељад за-
плакаше, зајаукаше. И Реља се градно раз-
жали, да се стеже, намрачи, па само су-
во уздахну и, заносиће се као мало у
страну, викуну:

— Не плачите, не љадикуйте, дјено мо-
ја! Плачам и јауком не ожало се ногија-
ша снаге моје и љепоте моје. Јесну, ије-
сну, дјено моја! Не плачите, не љадикуйте, ве-
ћи се заглате и заневеши ону јесну од ту-
ге големе... ону велику јесну од које
процимли и дрво и камен, а камо ли сре-
чују се!

И малог је Вују, синовца и једину муш-
ку главу, кад му је мати умрла, повра-
тио на старевину.

Кад се све старо измакло, кад је сасвим
осиромаш и опотребио, кренуо би у до-
ље крајеве, долje где га нико не познаје
ни би радио на вадину. Тако би, преко
љета, зарадио нешто за зиму, да се пре-
храни и прислужи свијеште на гробовима
своје чељади. То га је много стајало, али он је сваких Задушница, и зимских и ће-
сничких, палио свијеште и држао даје и
пракса.

— Ама, виђе ли ти, Вујо, како је леден
и немилостан данашњи свијет: нико ни-
да се нашали с цијеном, а јаутра су За-
душице!

Из тога чељад се поче побољшавати и
падати као спонје. Носе се носила, ни-
жу се гробови и промукла женска гра, бугаре
снје и прне тужбалице. Мушкарци,
гологлави и распојаси, без првених
причаша, без модрих чованих коропара,
и без крупних тока и илика, убијени не-
надном и подмуклом песреној, тврдокор-
ној шуте, без суза и јаука, али су жало-
стивни, сломљени, сатревни.

И пижу се гробови, мали и велики, жен-
ски и мушки. Страхота погледати! Нагр-
ију огњели простирају и блентови из да-
леких села; пуно их гробље. Осјетили, ви-
јушиши и они, као и оне планинске про-
јадљиве орлунице на мрлинама, па се
отимају о пине и масна јестива што се из-
носе на гробље. Обучени у нове миришља-
ве рубине, што остају из мртвата, про-
сипају пине по гробовима, прокидују об-
лапорно градне масне залогаје, режећи је-
дан па другога као пси.

Луди Крастан, обучен у стајање рувој Лу-
је, синовци Релиња, сјео на камен више
и огњели простирају, кад је изајаје са
зграђене вијори и, као осветничи, помзимо-
га растрочије и разнијеше по узбјешње-
лој, лудој ноћи змијањској. Кад се мало,
зато часик један само, стиши бура, он опет
праксима дјесио и урла.

Сијејије поче гушће дрхти, кад је изајаје
у планину, коју им је вадило прије-
ни спустити се у поље.

Крава стаде нешто зазирати и застаји-
вати.

— Идеш ли, роде? — окрепу се старац
и јаутујући привезу.

— Идем, идем — текшко мали растави
вилске.

— Је ли ти студено?

— Да — једва чујно и с напрезањем
одговори Вујо.

Реља скиде шап, отрсе сијег с њега,
и омота га чврсто малом Вуји око главе
и даха.

— Утопљи се мало, по Богу брате. Јер
све ми се чини да се спрема велика ме-
ћава...

Тако је једногајије, засијаје, па се
заштити се у пољу...

Крава стаде нешто зазирати и застаји-
вати.

— Идеш ли, роде? — окрепу се старац
и јаутујући привезу.

— Идем, идем — чинило се старцу да
чује дјетински глас.

— Аде, роде, аде!

— Мрмљајући пристојије, али се
заштити се у пољу...

— Ово се спрема мећава. Знам ја Зми-
јање, знам ја ћуд нације планина и ове
надле...

Високе оморике под тешким пљем стадо-
ше се лагано њихави и повијати, шкрап-
љеле и абацијући са себе пуне прегрнти
сијега.

Рељу нешто жигну кроз срце. Он само
махну главом и поће, шапнући, пун слут-
ње...

— Ово се спрема мећава. Знам ја Зми-
јање, знам ја ћуд нације планина и ове
надле...

Најдомајије, засијаје, па се
заштити се у пољу...

— Ово се спрема мећава. Знам ја Зми-
јање, знам ја ћуд нације планина и ове
надле...

Најдомајије, засијаје, па се
заштити се у пољу...

— Ово се спрема мећава. Знам ја Зми-
јање, знам ја ћуд нације планина и ове
надле...

Најдомајије, засијаје, па се
заштити се у пољу...

— Ово се спрема мећава. Знам ја Зми-
јање, знам ја ћуд нације планина и ове
надле...

Најдомајије, засијаје, па се
заштити се у пољу...

— Ово се спрема мећава. Знам ја Зми-
јање, знам ја ћуд нације планина и ове
надле...

Најдомајије, засијаје, па се
заштити се у пољу...

твrd као камен, при као огорјео паљ у
планини, спусти се изнад огњишта, па ко-
ме се ватра гасаше...

На зборовима и светковинама широко се
и спажно пролијегала снага његова и ље-
пота. Свега тога нема вишег, све је умрло,
увело, ишчезало, да се никад не поврати.
Само су се оне крупне приказне ријечи
дубоко упиле у душу његову и живјесле
с њим и он с њима. Прелако га је било
увиједити. Требало је само нешто рен-
ти његовог потреби и сиромаштини.

— Сирома!, вукари Реља!

— Не дирајте ме, браћо. При је удес
мо, велик је [ad moi] и проголема пе-
срена моја... Нијесам ја вукари Реља! Ја сам
кralj без краљевине... па брз брезиви
— узвикнуо би очајно, задрхтао би и
само би тада грчено зајецао, да га је
жадост било погледати.

Сваком свом чељаду, малом и великом,
подлагао је Реља, одмах првима дана
било да се нешто невидовно увлачи и под-
мукло шире по торовима и стјамама, оба-
рајући њемилосрдно све живо пред собом.

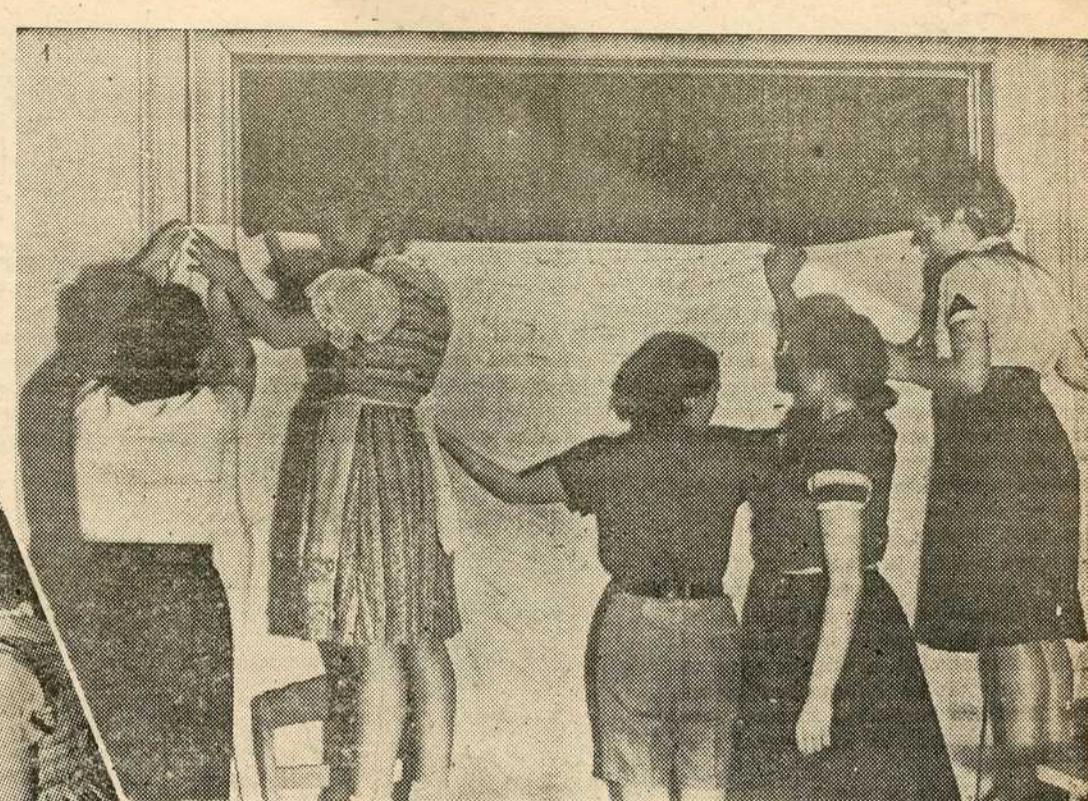
— Сирома!, вукари Реља!

— Не дирајте ме, браћо. При је удес
мо, велик је [ad moi] и проголема пе-
срена моја... Нијесам ја вукари Реља! Ја сам
кralj без краљевине... па брз брезиви
— узвикнуо би очајно, задрхтао би и
само би тада грчено зајецао, да га је
жадост било погледати.

Свакома је засинао, мећава им је диса-
ње заустављала, а они су грабили напри-
јед, посрнући и запосећи се.

— Идем ли, роде?

Дечји БИОСКОП

5) Ивица и Марица у шуми. Свуда наоколо је мрка ноћ — то се види по звездама и месецу — али над њима бди добри дух.

6) Ово је позорнишни „оркестар“. Ноћему можете да замислите „музику“, али за њих је меродаван само суд публике. Уосталом, Богији је, да се много штошта може да прогледа кроз прсте ...

(Fotos: Eurofoto)

Зимске вечери су дуге, деци треба разоноде. Дечји „биоскоп“, или „игра са сенком“ прастара је забава. Али можемо и ми, на радост оних најмањих, да је оживимо. Ево како:

1) Бина је брзо готова. Јестоватно, да се разапне бело платно. Репимо, мамин чаршав. Према томе, на овој позорници нема „дасака које значе живот“, него обично платно. Глумци играју иза платна осветљени с друге стране сијалицом.

2) Кулисе? Не, кулисе нису потребне. Могу се само означити, а гледалац може остало сам себи да дочара. Те делимичне кулисе направе се из картона или од фурнира. Може то да буде кућа, дрво, цвеће или, као на овој слици, обичан мајор. Остало је ствар фантазије гледалаца.

3) Овако изгледа „позорница“. Костими, маска и све остало врло је једноставно. Треба само да је сенка, силуета на платну јасно изражена. С друге стране платна слика је свим дружицама.

4) Ево мотив из опште познате приче свих народа и времена: Ивица и Марица са вештицом.

БОГОЈАВЉЕНСКА НОЋ

Приближује се поноћ. Читаву касну ноћу обавио је густи мрак и само што у малој, сиротињској кућици, тамо на крај махале, још трепери слаба светлост. То се кратка свијетла још мало... па ћеш оздравити — рече јој некако поуздано. А затајао је: како ће оздравити. Хтио је најприје да јој измоли од Бога здравље, па тек ујутру, кад се пробуди адвала и весела,

Мајко! — зовну је тиха.
— А... — одаја се болесница стечући.

— Још мало... па ћеш оздравити — рече јој некако поуздано. А затајао је: како ће оздравити. Хтио је најприје да јој измоли од Бога здравље, па тек ујутру, кад се пробуди адвала и весела,

— Само да пану још неколико звијезда, па ће се небо отворити — прошапта. И жељно чекаше, хоће ли још која затрпнати и угасити се.

Звијезде су блистале и осмјехивале се, исто као и прије.

— Боже, да ми оздрави мајка! — понови опет полугласно своју молитву,

поноћни стражар дозивао свога друга. Из даљине је одјекнуо други звиједук... И све се опет умири.

— Брже ће — рече мали, па опет почне понављати молитву... Додуше, сад је осећао неку тежину у глави. Сами се спушташе па прса, а трепавице, као од олова, покаткада се склашаху...

— Боже, да ми оздрави мајка! — шаптао је монотоно, као кад лекцију чини. А глава му све тежа и тежа.

Уједанпут, као да нестаде свијех звијезда са неба... Па није то да су трепнуле и иначе, него као да их неко зажлони мрачним чаршањом... А у даљини као да почне тутњати, па све јаче... све јаче... И уколико се туђа приближава, утолико се све више и више разлијевала нека чудна светлост. Она, мало помало, осветљавала... Док једанпут страшно сину и близну толика светлост, да маломе чисто заслијепи очи. „Отвори се небеса“, као да му сину кроз главу. Гласно изговори научене ријечи:

— Боже, да ми оздрави мајка!

Како то рече, свијетlostи нестаде. Мрак и опет обујми све...

А тога истога часа он лијепо угледа мајку, како се диже са душека и иде њему да га загрли. Она бијаше сада тако лијепа, крепка, здрава, какву је познавао док је био врло мали... Он врискун од радости и полети јој на прса. А она га притисну и почне љубити, тојло љубити... Ти пољупци бијашу му тако драги, тако слатки... Чисто не зна шта би радио од превелике среће. Па и он загрли њу и почне јој враћати још тојлије и још слађе.

Зора је сванула кад се пробудио. Поплако отвори очи, протра их, па онда погледа око себе. Сјети се оне свијетlostи и како је молио Бога за мајку.

Поплако устаде и погледа на њезино место.

— Је ли устало? — прошапта тихо.

Приближи јој се и наднese се над њом. А она је лежала мирно, непомично, блиједо-жута, као свјетиљка.

— Спава — прошапта мали.

— Ипак је био радознао, да види хоће ли моћи устати и загрлати га. Та то мора бити, јер је он то желио. Кад су се небеса отворила.

— Мајко! — зовну је тихо.

Она се не одаја.

— Мајко!

Она шути.

— Спава — прошапта и опет. Па се измаче мало подаље и сједе, чекајући да се пробуди.

У томе добе и компшиница Ана. Она улазећи у собу мало јаче лупну вратима.

Мали метну прст на уста.

— Мајка спава — прошапту.

Комшиница застаде и погледа у болесницу. Затим нагло приђе и ухвати је за руку. Рука је била хладна. Њојзи налетише сузе на очи и хтјеле врискунти, али се сјети да је мали ту, па се уздржа...

— Спава — рече и она, окрећући се њему и узевши га за руку. — Хајде ти у мене док се она пробуди.

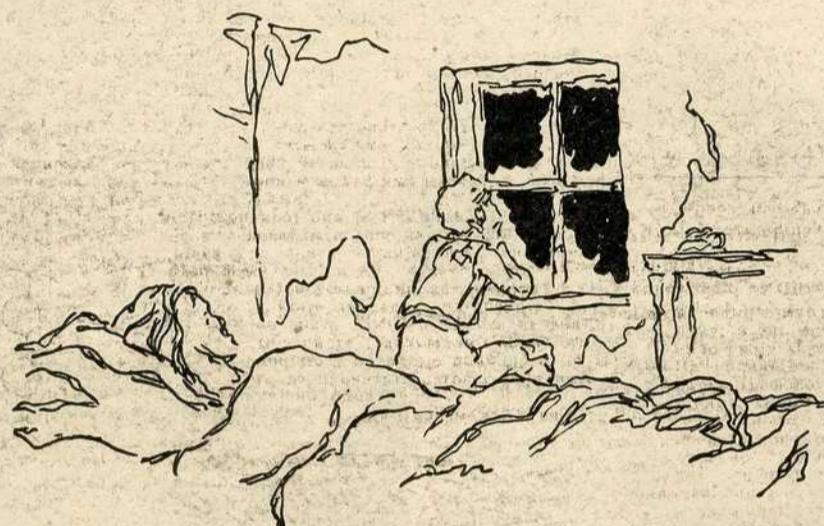
— Хајдемо — рече најпошље. — Ама поплако, да је не пробудимо.

И на прстима пође.

А кад је дошао до врата, није могао да је опет не погледа. Поново се врати њојзи и лагано, сасвим лагано пољуби је у широки рукав, који се опустио преко душека.

— Спавај, мајко... Ja te нећу пробудити...

СВЕТОЗАР БОРОВИЋ

да јој каже како је чекао отварање небеса и како је он Бога умолио...

Свијетла, која је све досада догоријевала, прасну и утрну се.

У соби завлада мрак.

Мали се у први мах трже; но одмах затим још се јаче приљуби уз пенџер и гледаше...

само да не би заборавио и збунио се, ако се изненада отворе небеса.

— Спавај... — тихо изговори болесница, по шаптању осећајући да још није заспао.

— Спавајти, мајко. Сад ћу ја! — одговори јој не окрећући се.

Напољу се чуло звијашање. То је

Отварајући

Крв рођена ме свег сажиже вреда,
У сузама се покајничким купам,
Са светим страхом, погружена чела,
Пред жртвеник Ти грешном ногом ступам.

Јест, ја сам силно грешан према Теби,
Ја нисам иш'о путем Твојим светим,
Ја сам се само старао о себи,
А никад Тебе Мајке да се сетим!

Досад сам био себичан и ружан:
За своје боле ја сам само знао,
Без осећања да сам Теби дужан,
И да Ти ништа, ништа нисам дао!

Ал' данас љуту ја осећам грижу
До саме сржи сваке своје кости,
И плачем: сузе једна другу стижу,
И грдам: »Мајко, молим те, оправди!«

Крв моја српска жеже ме и пали!
У груди глас ми трепери и грца!
Ко врело гвожђе душа ми се кали
У отњу крви, и сузи што врџа!

И ево Ти се тешком клетвом кунем:
Звезданим плавим небом нада собом,
И земљом, где ћу мртав сам да трунem, —
Животом својим земаљским, и грбом,

Животом вечним — и распетим Богом —
Да нећу више грешити се о Тебе:
По твом ћу путу ићи чврстом ногом,
Зaborавити на самога себе!

ВЕЛИМИР РАЈИЋ

Божић, Божић бата,
Носи кугу злата
Да позлати врате
И обоја пробоја
И сву кућу до краја.

Осим тога она ће зарађивати и куловати му колача од пшенице, као некада. Сашине му и лијепе, нове хаљине, да не иде у дрочњима као сада.

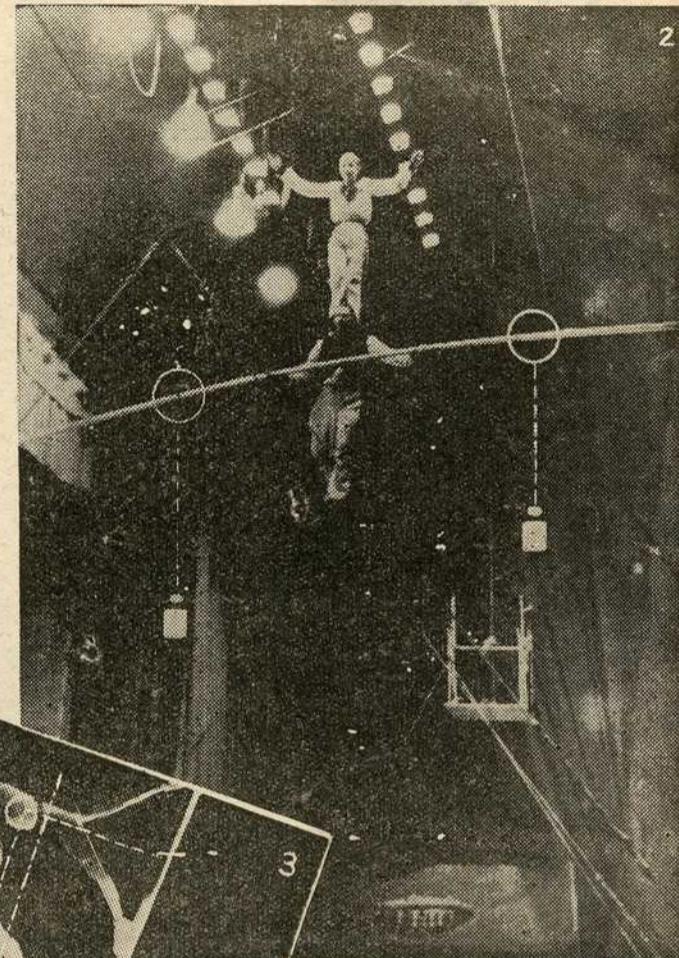
МАТЕМАТИКА И АКРОБАТИКА

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Зар вам није застао дах, кад сте у циркусу или варијетеу гледали извођење неке вратомне акробатске вештине? Зар се нисте дивили акробати који се са осмејком на лицу игра смрћу? Заиста, често је потребно много вештине, срчаности, снаге и извежбаности да се изведе нека тачка. Ипак, све је то питање истражног тренинга и, разуме се, познавање основних законија равнотеже који се математички могу тачно израчунати. Обичан артиста то не мора да зна, али научници су се потрудили да, помоћу шестара и левија, те законе тачно одреде. Ови закони су интересантни и рачунски и гимнастички, па их зато приказујемо у нашој серији слика.

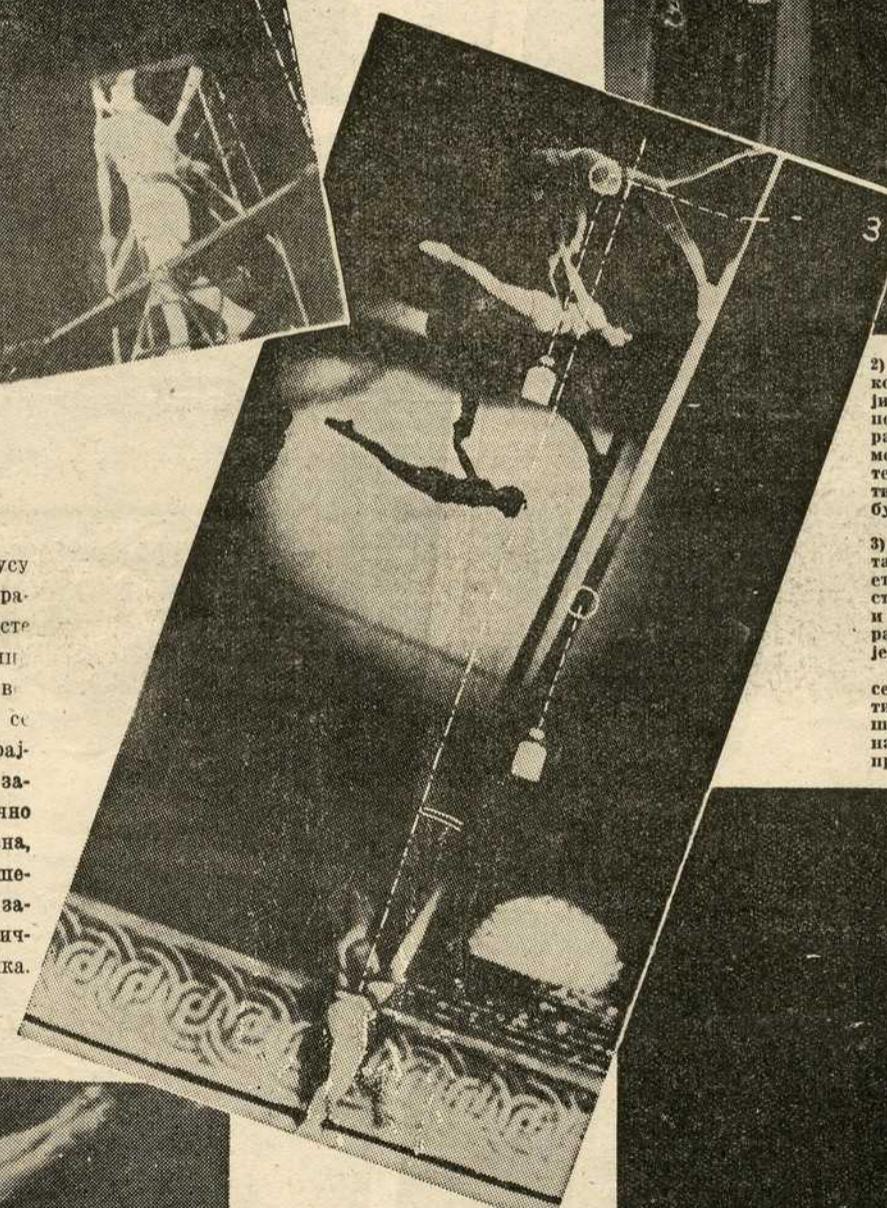
1) „Ваздушна парабола“. Код скокова са даске за отскок главно су елеганција и зајед. У том случају изгледа као да су артисти сасвим изгубили своју тежину. „Летач“, међутим, мора добро да прорачуна лет свог тела кроз ваздух у виду параболе. Док тежиште његовог тела описује параболу као што се на слици види, остали делови тела описују петље. Дах и потребну енергију ухватио је артист још приликом скока. Дакле, поред математике потребна је овде и динамика.

2) Равнотека мотком постиже се као и код обичне ваге. Само акробата који стоји еквилибристи на плечима мора да се повиније покретима еквилибрите, а овај равнотеки мотке. Што је висина веха, мора мотак бити дужа, јер је уједно и тежа. У обзир се, при томе, мора узимати и ваздушно струјање, које може да буде судбиносично.

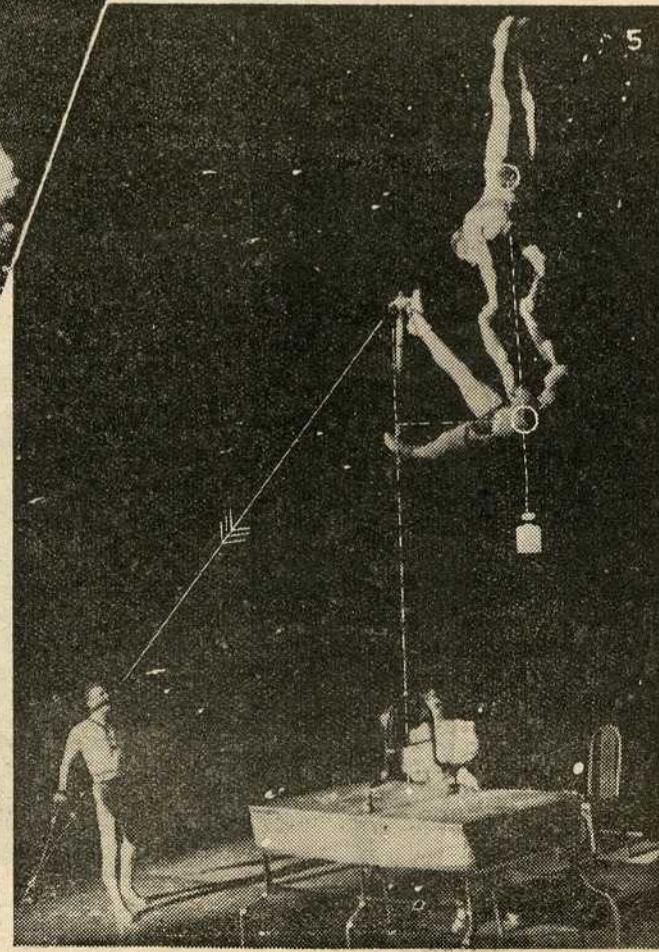
3) „Лебдена равнотека“ је врло ефектна такка, заправо трик који у многим варијацијама држи публику у највећој напетости. Ту је потребна вешта комбинација и прорачуни. Доњи акробата мора се старати да угао означен на слици увек остане једнак.

Тежиште обојице горњих артиста налази се у висини њихових руку, лево од вертикале повучене из упоришта. Десно, нешто ниже, отприлике на половини мотке налази се тежиште мотке. Цела направа, према томе, личи на децималну вагу.

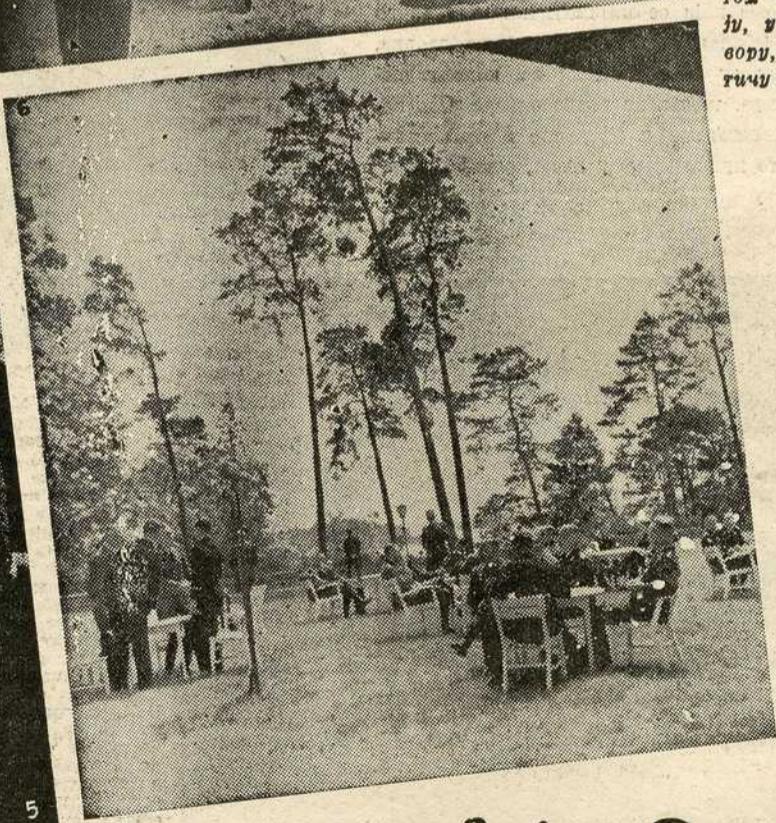

4) „Жива вага“, еквилистрска вештина која се састоји у томе да се што дуже издржи равнотека у приказаном положају. Гледалац верује да се ту ради само о изванредној физичкој снажи. Међутим, у питању је само подесан однос између снаге и терета који се математички може лако израчунати. Доњи акробат је један крак ваге, горњи други. Кад се постигне одговарајући угао између правих повучених из упоришта, постигнута је са мало напора равнотека ваге.

5) Невероватну снагу у зубима има, на око, овај артиста. Код ове тачке толико се слажу вештина и снага, да се у највећој мери добија утисак невероватности. Равнотека се, одржава челичним ужетом које артиста на земљи држи зубима или боље ренци вилицама. Што су бржи покрети артиста на мотки, то је велики терет који има да издржи артиста на земљи. Али ипак свак терет праван је тегу који је најрттан на слици.

Авијација

1) Јерада немачке академије војног ваздухопловства скромног је изгледа, али у њој се школују одлични ваздухопловци.

2) Ваздухопловни официр мора да се разуме и у хемији. У једној великој опитној лабораторији има сваки од њих прилике да сам првиши хемијске опите.

3) У великој сали лабораторије врше се пробе и опити са моторима. Учесници курса имају овде прилике да виде колико је рада потребно да се један мотор сагради и монтира.

4) Испитивање рада мотора важан је предмет наставе ваздухопловних официра, иако су они стекли већ борбену праксу. Ово усавршавање знања је потребно, јер је ратна техника у сталном напретку.

5) Очигледно приказивање носивости једног авионског крила врши се и специјалном апарату. Струјање ваздуха замењено је димом које се на слици јасно види.

6) Учесници курса ваздухопловне академије војног ваздухопловства проводе своје слободно време у малом парку и том приликом претресају, у другарском разговору, сва питања која се тичу њиховог учења.

Ч СОДИ

Бретонске женке

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

1) Младе Бретонке саме израђују и саме продају своје ручне радове које везу по старинским узорима. Погледајте само како су дивне ове рукавице од чипака!

2) Продавачице чипака носе на глави високи украс јкоафек и шарену сукњу у борама. Оне умеју савршено да се ценијају, као и ова лепушаста продавачица на слици...

3) Ниједан вез од чипака које носе Бретонке не личи на други. То је прави уметнички рад из давних времена. Такви радови виде се још само на делима старих фламанских и холандских сликара.

4) Улице мале бретонске варошице необично су живе. Пазарни је дан и у варош се слегло мноштво сељака и сељанки из околине.

5) Тешко је изићи на крај са темпераментним и отреситим Бретонкама,

5

Женска довитљивост

Једнога дана госпођа Инга хледе у подземну жељезницу. Али...

1) ... нажалост забрањено је да се воде пси у трамваје и возове...

2) Шта да се ради? Женска довитљивост је неиспрпна. Псетанцу се веже машна и...

3) ... хоп! Паметно псето разуме одлично своју господарицу.

4) Ниједан контролор неће усудити да посумња у »пелц« једне даме.

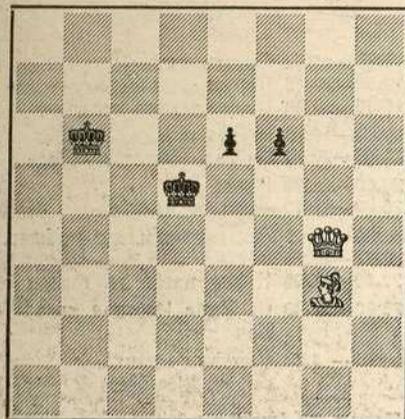
5) Ето, ни публика не при мећује ништа! Само лева рука госпође Инге, којом држи псетанце за раб, одаје да је она мало у страху, јер је »пелц« наједном почeo да се мешкољи...

ША

ПРОБЛЕМ БР. 54
А. Бајерсдорфер

Бели вуче и даје промат у три потеза.

Решење проблема број 53 (Е. Капитера): 1) Lc6-d7.

СКАНДИНАВСКА ПАРТИЈА

Бели: др А. Аљехин. Црни: Шредер.
1) e2-e4, d7-d5; 2) e4:d5, Dd8:d5;
3) Sb1-c3, Dd5-a5; 4) c2-d4, Sg8-f6; 5) Sg1-f3, Lc8-g4; 6) h2-h3!
Lg4-h5; 7) g2-g4! Lh5-g6; 8) Sf3-e5, Sb8-d7; 9) Se5-c4, Da5-a6; 10)
Lc1-f4, Da6-e6+; 11) Sc4-e3, 0-0-0;
12) d4-d5, De6-b6; 13) Se3-c4,
Db6-b4; 14) a2-a3, Db4-c5; 15)
Lf4-e3.

Црни предаје пошто му је краљица уловљена.

ПРВЕНСТВЕНИ ТУРНИР БАСК-а

Шаховска секција „Баск“-а у Београду завршила је свој првени турнир. Победио је са 12 и по поена из петнаест одиграних партија М. Радојчић. Други је Милић са 11 поена, трећи и четврти Ђаја и Марковић са по 10 и по, пети и шести Симоновић и Муждека са по 10, седми Конић са 9, осми и девети Божић и Трајковић са по 7 поена итд. Првих седморица играча признати су као првопризнати јер су постигли више од 50 од сто могућих поена.

О Божићу је секција „Баск“-а организовали велики бразопотезни турнир за шампионат Београда. Пријаве за учествовање примаје се до 6 јануара (Бадњег дана) закључно у клупским просторијама: Коларчева 3/III.

Размислице мале

ИГРАЧИ КЛИКЕРА

Петорица играча кликера, које немоје да назовемо А, Б, В, Г и Д играју тако, да после сваке партије они који изгуби мора да плати свима осталима онолико колико имају у руци.

Против болова

Pyramidon

таблете

Однос даг. С. бр. 12.999 од 5. XII. 1942

Сваки је изгубио по једну партију, почињи од А, а кад је игра свршена имао је сваки од њих подједнаку количину кликера.

Колико је ко имао кликера кад је игра почела?

Одговор у идућем броју.

ДОК СЕ БАЗЕН НАПУНИ

Кад су пливачице дошли до базена у коме су тренирали, једна од њих примети чувар:

Зашто је базен само за две трећине напуњен водом? Ако скочим унутра сломи ми врат!

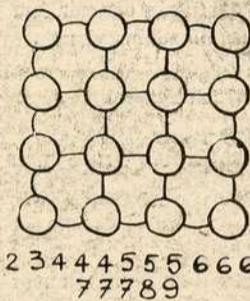
— Опростите — извинљава се чувар — десали ми се мала незгода. Кад сам јутрос пунио базен требало ми је да за то четири часа. Онда се покварио отвор за отицање воде и сва је вода истекла за шест часова. Нисам имао времена да изврши оправку, него сам пустио воду поново. Зато ће пуњење сад да траје дуже! Ипак, можете да причекате.

Колико ће пливачице морати да чекају?

Одговор у идућем броју.

ДА УВЕК БУДЕ 22

Како што вам и сам цртеж показује, имате 16 кругова. У тих 16 кругова ваља да сместите 16 бројева који су исписани испод цртежа. У сваки круг треба да дође по један број, али тако да када се саби-

рају кругови било водоравно, било усправно збир увек мора да буде 22. Збир бројева који се налазе у круговима у четврти углу такође је 22.

За one који немају среће приликом решавања оваквих задатака, решење дајемо у идућем броју.

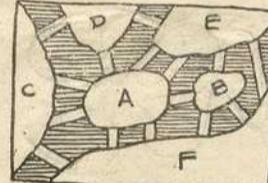
НО КИШИ

Киша пада вертикално, брзином од пет километра на сат. Ја идеје кроз кишу брзином од четири километра на сат. Под којим углом требам да држим кишобран, да би кицне капи на њега падале вертикално?

Одговор у идућем броју.

ПЕТНАЕСТ МОСТОВА

Острва А и В спојена су са суседним обалама мостовима. Исто тако и обе ове спојене су мостовима као што то показује слика коју вам дајемо. Укупан број мостова износи петнаест.

Може ли један путник да пређе преко свих тих мостова и ни једном приликом да се истим путем не врати нити да два пута пређе истим мостом?

Одговор није баш тако лак и зато ћемо га дати у идућем броју.

Дали ЗНАТЕ?

ПИТАЊА

- Ко је владао у Србији од 1389 до 1427 године?
- Очега су сада почели да праве потковице за тркачке коне?
- Колико потомака годишње може да добије један пар пацовија?
- Колико садржи микроба један грам прашине са сметлишта?
- Ко је био Таценцин?
- Како се зове тело чију површину сачињавају четири троугла?
- Одакле долази назив мандарин, којим обично називамо богате кинезе?
- Шта је метроном?
- Чије су последње речи биле: „Више светlosti“?
- Колико је највеће винско буре на свету?
- Колико се језика говори на свету?
- Да ли су бактерије отпорне?
- Да ли патлицани могу вештачки да сазреју?
- Шта је или које је Филомела?
- Да ли урме расту на мушким или женским урменим паламама?
- Које дрво најбрже расте?
- Колико је дугачак конап свилене чарче?
- Да ли постоји камен који мења боју?
- Под утицајем чега се Ајфелова кула највише савија?
- Да ли пингвини знају добро да пливају?

Може ли се Слијети?

ЧИЈИ ЈЕ ОВО ЖИВОТОПИС?

Дана вам дајемо животопис једног славног истраживача. Но томе на коме ћете се мести сетици о коме је реч одредиће вам се оцена. Зато, читајте пажљivo.

У својој аутобиографији написао је овај смели истраживач да за све што је постигао има да захвали само дугом, напорном и истрајном раду. Он је 14. децембра 1911 на старој Нансеновој лађи „Фрам“ стигао први на Јужни Пол.

Ко је то?

Ако већ сада знајете да одговорите, добијате 5. Ако не знајете, читајте даље.

Године 1926 успеје је на своме ваздушном броду „Норге“ да прелети Северни Пол.

Ко је то?

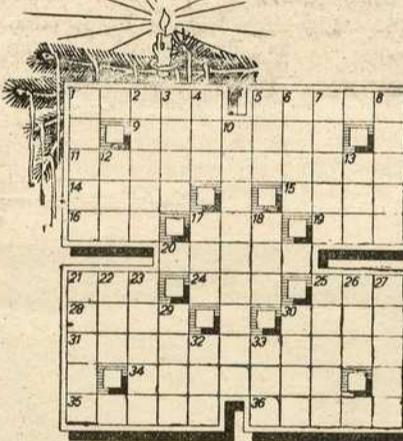
Ако сада знајете да одговорите добијате 4. Ако још не знајете, признајте да ваше знање није било велико и храбро читајте даље.

Његов крај био је грагичан. Нестало га је у леденој пустини када је 1928 године пошао да спасе италијанског пуковника Нобилеа.

Ко је тај неустрашиви истраживач?

Знате ли сад да одговорите? Ако знајете добијате 3. Ако не знајете, писте заслужили више од двојке, а не остаје вам друго него да првочитате одговор који вам дајемо олама.

ПЕДАЖИЈА ВАНДУЛЕН (1872-1928)

Хоризонтално: 1) Овештеник. 5) Изрекне пресуду. 9) Нарочити тој у нечemu. 11) Списак лекова које мора имати свака аптека. 14) Ненаоптредна. 15) Град у Немачкој. 16) Слово грчке азбуке. 17) Део животињског тела. 19) Варош и лука у Палестини. 20) Канабе. 21) Оно што се дугује. 24) Катран. 25) Судбина. 28) Оно што се испитује. 30) Није тешка. 31) Онај који се бави математичком науком. 34) Земља која се оре. 35) Занатлија. 36) Завеса за ваклон од сунца.

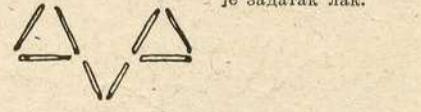
Вртикалано: 1) Копче од срме или сребра на крајевима женских појаса. 2) Крпеж. 3) Мушко име. 4) Ајдаја. 5) Врста кола. 6) Врста морског мекушца. 7) Оно што може да ублажава тугу. 8) Мушко име у падежу. 10) Лажно обећен. 12) Прелаз лопте преко гол-линије. 13) Таласаља азука. 17) Мочвара. 18) Двоје. 21) Даљина до које се може лако допрети. 22) Врста земље. 23) Српен. 25) Онај који прави капе. 26) Мера за тежину. 27) Врста чампа. 29) Гони испред себе. 30) Предња страна главе. 32) Оружје. 33) Изразити претставник неке врсте.

ИЗ 53-ОГ БРОЈА

Одговор на „ЧАРОВНИ ТРОУГАО“

Као што видите били смо у праву када смо рекли да је задатак лак.

Одговор на „У ЛОВУ“

Мића ће оборити 40 патака јер је Ђока испали 72 метка од којих је промашао половину. А док Ђока испали 72 метка Мића испали 120 (на свака три Ђокина — пет Мићиних хитаци). А 120 делено са три = 40.

Одговор на „УЛКА ПАЈА И МАЛА ЛЕЛА“

Лела има 12 година, а ујак Паја 48. Кроз шест година Лела ће имати 18 година = ујак Паја 54.

Одговор на „ФЛАША И ЗАПУШАЧ“

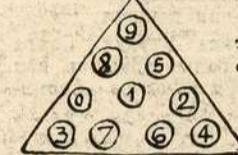
Ако сте помислили да запушач кошта 4 динара — погрешили сте, јер пошто је Флаша за 16 динара скупља, она би сама коштала 20 динара, што би скупа било 24 динара. Тачан одговор је следећи: запушач кошта 2 динара, а флаша (која је за 16 динара скупља) кошта 18 динара. Све-га 20 динара.

Одговор на „КВАДРАТИ У КВАДРАТУ“

У свему има 31 квадрат и то: 16 малих квадратића, 9 састављених од по 4 мала квадратића, 4 састављена од по 9 квадратића, 1 у центру фигуре и 1 велики у коме су укружани сви остали квадрати.

Одговор на „КРУЖИЋИ У ТРОУГЛУ“

Све то није тешко, треба само размислити мало.

Одговор на „КОЛИКО ВОЈНИКА“

Било је 58 војника.

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

ОДГОВОРИ

- Херодат помиње први шифровану азбуку; а эта се да је и Јулије Цезар имао своју тајну азбуку.
- Ма колико то изгледало чудно, као наука графологија је стара свега 130 година. Године 1812 изашла је у Паризу књига „Вештина из рукописа познати карактер људи“. Ова књижница је била повод да се приступи научном испитивању овог питања.
- Хлорпикрин је врло јако средство за утамањивање инсеката. Дејство му је дosta браздо.
- Највише свештеника има у граду Ласи, престоници Тибета. Више од половине становника те вароши (око 38.000) чине свештеници и калуђери.
- На Борнеју урођеници израђују параване од кошје. Туристи нарочито траже ту врсту паравана.
- У сунчаном систему откријено је до сада 8 планета и око 500 планетоида. Сва та тела добијају светлост и топлоту од сунца око кога оптичу.
- По отстојању од сунца иду овим редом: Меркур, Венера, Земља, Марс, планетоиди, Јупитер, Сатурн, Уран и Нептун.
- Сунчева маса превазилази 720 пута масу свију планете укупно узету и зато је сунце у стању да влала свима планетама.
- Планета Меркур удаљена је од сунца 58 милиона километара; Нептун је удаљен 4.470 милиона километара.
- Од свих планета најмањи је Меркур (мањи је од Земље седам пута), а највећи Јупитер (већи је од Земље 120 пута).
- Пречник Сунца је отприлике два пута већи од пречника путање коју месец описује на свом путу око Земље.
- Дедал је име старогрчког легендарног ваяра који је, поред осталих славних дела, саградио и лавиринт на острву Криту и по причи крила од перја и воска за себе и свога сина на Икар.
- Немачки цар Фридрих II крунисао се за јерусалимског краља 1229. године.
- Пагоде, на индиском (бхагувати) значеју „свету кућу“. То су храмови у Илдији и Кини.
- Грчка ватра је убојично средство којим су се служили стари Византинци у борби с мусиманским освајачима. То средство имало је за оно време потпуно необјављено својство да запаљено плива по води и да се ничим не може угасити. У самој ствари то је била нафта.
- Прача мулда попета је у Европу 1585. године из Вирџиније.
- Није тачно да комарци живе од тога што сишу људску или животијску крв. Комарац постаје кровопија тек када се нађе у близини људи а иначе се храни соком из дрвећа.
- Многи велики људи имали су разне телесне недостатке: Хомер, Галилеј, Милтон, били су слепи. Езоп и Свифт били су грабави. Сервантес није имао једну руку. Вајтал Скот и Шекспир били су хроми. Бетовен и Жак Русо били су глуви. Демо-стен, велики беседник, најпре је јако замукивао. Микеланђело је имао сломљен нос.
- Пуж не види добро. Али је зато код њега изванредно добро развијено чуло мириза помоћу кога се углавном пужеви и крећу.
- Мумиско пишенице назива се једна врста папира за коју постоји легенда да јој се симе потиче из сандука у којима су чуване египат

Недељни програм

БЕОГРАДСКЕ РАДИО-СТАНИЦЕ

Недеља, 10 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.45 Преподневна музика.
10.45—11.45 Свечани час.
11.45—12.00 Недељни преглед за српско становништво.
12.00—13.00 Подневни концерт.
13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Федора Селинског.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—18.00 Ледени кристали — вејавица.
18.00—18.30 Час немачке народне групе
18.30—19.00 Српске емисије.
19.00—19.45 У овој недељи доносимо:
19.45—20.00 Из савремених дугађаја
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Жеље слушалаца.
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.20—24.00 Темперамент...
00.00—1.00 Поноћна музика.

Понедељак, 11 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
10.00—12.00 Пауза.
12.00—13.00 Тамбурашки оркестар Арапицки.
13.00—14.00 Подневна музика.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика
15.30—17.00 Поподневни концерт.
17.00—19.00 Српске емисије.

Уторак, 12 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
10.00—12.00 Пауза.
12.00—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки оркестар под управом Фрање Седлачека.
13.00—14.00 Подневни концерт. Свира мали радио оркестар под управом Федора Селинског Солиста Станоје Јанковић
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—16.40 Поподневни концерт

За три дана православног Божића припремила је београдска радио станица нарочито одабран и пригодан програм за своје српске слушаоце.

- 16.40—17.00 Камерна музика за дувачке инструменте
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.25 Час немачке народне групе.
19.25—19.30 Прелиставање програма.
19.30—19.45 Никола Цвејић пева.
19.45—20.00 Из савремених дугађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Да, то је мозак!
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.20—23.00 Звучне ситинице.
23.00—24.00 Састанак у Београду — звучно војничко писмо.
00.00—1.00 Поноћна музика.

Среда, 13 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
10.00—12.00 Пауза.
12.00—13.00 Подневни концерт.
13.00—14.00 Здравни квинтет.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—17.00 Поподневни концерт.
17.00—19.00 Српске емисије.

- 19.00—19.25 Час немачке народне групе.
19.25—19.30 Прелиставање програма.
19.30—19.45 Никола Цвејић пева.
19.45—20.00 Из савремених дугађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Да, то је мозак!
21.40—22.00 Млади београдски стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.20—23.00 Пусти цвеће да говори.
23.00—24.00 Са Ханс Мозером кроз Беч.
00.00—1.00 Поноћна музика.

Четвртак, 14 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
10.00—12.00 Пауза.
12.00—13.00 Подневни концерт.
13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Федора Селинског.
14.00—14.20 Вести.
13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—17.00 Поподневни концерт.

- 17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.45 Час немачке народне групе.
19.25—19.30 Прелиставање програма.
19.30—19.45 Нешто за тебе.
19.45—20.00 Из савремених дугађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Забавна музика.
21.40—22.00 Београдски млади стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.20—23.00 Пусти цвеће да говори.
23.00—24.00 Са Ханс Мозером кроз Беч.
00.00—1.00 Поноћна музика.

Петак, 15 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
10.00—12.00 Пауза.
12.00—13.00 Подневни концерт. Свира дувачки оркестар. Диригент Курц.
13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Отмара Хофера.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
15.00—15.30 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању.
15.30—17.00 Поподневни концерт.
17.00—19.00 Српске емисије.
19.00—19.25 Час немачке народне групе.
19.25—19.30 Прелиставање програма.
19.30—19.45 Херман Шредер свира (чембало).
19.45—20.00 Из савремених дугађаја.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 Симфонијски концерт великог радио оркестра под управом Освалда Бухолца.
21.40—22.00 Београдски млади стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.20—23.00 Немачко-хрватски час за војнике.
23.00—24.00 Састанак у Београду — звучно војничко писмо.
00.00—1.00 Поноћна музика.

Субота, 16 јануар

- 7.00—7.20 Вести.
7.20—9.00 Добро јутро, драги слушаоци!
9.00—9.20 Вести.
9.20—10.00 Емисија за српске сељаке.
10.00—12.00 Пауза.
12.00—13.00 Тамбурашки оркестар Арапицки.
13.00—14.00 Подневна музика. Свира мали радио оркестар под управом Отмара Хофера.
14.00—14.20 Вести.
14.20—15.00 Пауза.
13.50—15.00 Краткоталасна радиостаница „Лили Марлен“ (31,56) Час за војнике.
15.00—16.00 Извештај Врховне команде кратке вести за војску, извештај о водостању, забавна музика.
16.00—16.05 Извештај Врховне команде на српском језику.
16.05—18.00 Поподневни концерт.
18.00—18.30 Час немачке народне групе.
18.30—19.00 Српска емисија.
19.00—20.00 Гласови Југоистока.
20.00—20.20 Вести.
20.20—21.40 „Кафана код 1000 звезда“.
21.40—22.00 Београдски млади стражар.
22.00—22.20 Вести.
22.20—24.00 Не вино, не жена — али песма!
00.00—1.00 Поноћна музика.

Које је вуче леше: Њихово или оно у излогу?

(Снимак: А. Симић)

ДЕЧЈЕ ЧУДО

ЗА ДЕЦУ, ДА СЕ РАЗОНODE И ПОУЧЕ

Божићна прича

Медвед је извикао своју пчишку из пећине, али је браз опет вратио. Снег је падао као кад перје испада из исцепаног јастука.

— Што да излазим по овом невремену, кад не морам — прогуњао је и вратио се на старо лежиште. Отворио је радио, слушао песме и блажено се протезао. Неко је из дубине пећине плакао. Била је то мала вила, која је ту остала са медведом.

— Шта ти је опет? — љутно се медвед.

— Тако ми је хладно... Последње дрво смо ујутру изгорели, последњи жар дрогове, а руке тако зебу.

Медвед је мразовљено устао, потражио је у углу секиру и прогуњао:

— Као да човек има нешто од тога кад учини добро дело. Зашто мени није зима. Треба да имаш крано као ја.

Али тако је то: за добро дело човек увек наплаћује.

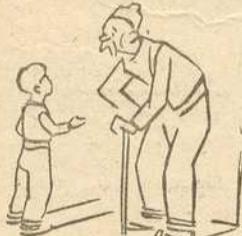
Он је вилу узео под своје, пошто се успавала оног јутра када су остале њене сестре отишле на лабудовим леђима у топлине крајеве.

Свој бес је искалио на сухом граву које је цепао без предаха. Распиро је ватру да му је пепео у лице летео, тако да се вила за час отрејала. Испново је отворио радио да чује неку лепу песму. Уместо песме, чуло се:

„Ставља се до знања да се изгубије један дечко. Зове се Аца. Раста осредњег, има нос од уха до уха, а капу са

Деда и унук

Тудио се бата мали.
Ита то деда увек жали.
И решав'о дуго, дуго...
Ал' решио није друго
По да рече деди своме:
Шта је разлог скему томе?"

Питao је свога деду.
Питao га сне по реду.
А деда му рече благо:
Казању ти дете драго
И унуку рече своме:
Године су узорок томе.

Мора такав бити сваки!
„Дал' ћу и ја бити таки?“
„Хоћеш, сните, мора скако
По том путу ини тако.“

M. Ареџина

ушима. Отишао од куће у непознатом правцу. Сигурно лута негде у шуми у близини медвеђе јазбине“.

— Па то је сигурно негде близу, — повикала је вила. — Морамо га наћи.

— Опет ти! — развеснео се медвед. — Лакше, деко, ваљда не би дозволио да се дете смрзне? Умиљавала се вила.

— Колико сам ти пута рекао да не волим ово певреме, тунђао је медвед и већ је полако пошао. Вила му се заувала у крзно да јој не би било толико хладно, пошто јој је снег падао на гола рамена, и сигурно да не би дуго излжала да је морала луго да лута.

Стиснула је зубе, али није говорила ништа. Из једног грма долазио је деčак који је вукао за собом санке. Руке су му биле црвене као кувани рак. Био је уморан и није могао више да хода.

— А сада ћете ми још показати ту вилу и тог медведа о коме сте ми причали — рекао је отац.

Међутим, ово двоје вратило се још пону, кад су сви заспали. И отац још и данас не зна, да ли је то и у ствари све тако било. А не знам ни ја.

Водено чудовиште

Ч обани су седели крај ватре. Почекли су да разговарају о тајанственим стварима. Васа је прича:

— Чујте младићи шта се догодило нашем чичини. Ишао је са вашара и већ се смркавао. Прешао је хумку и дошао до реке. Одједном му поглед прелете преко клупе, знате, оне што се налазију крај...

— Ма знамо већ, упали су остали у причу, само да не би Васа олујовдачио, — шта је било даље?

— Шта је било даље? Видео је на клупини једног детчића.

— А како га је видео кад је било мрак?

— Ви ништа не верујете, љутно се Васа. — Како да га није видео кад је било месецине! И старап је помислио: „Мора да је то неки заљутали деčak из суседног села који не зна сада да се врати кући. Пошао је ближе и одмах познао у њему воденог човечуљка, који је живео дуго у реци и овога пута је изашао на месечину.“

— А како је старап знао да је то баш водени човечуљак?

— Зато што је био сав зелен!

— Да ли је имао бркове и браду? питали су радозало чобаничини.

Још какве бркове, као кад жбуни спусти корен у воду. А затим још и по томе што му је из левог скута стално капала вода.

— А шта је даље било?

— Тада је мали човечуљак седео је на клупи, криоци ципеле и певао:

„Светли, месече, светли да ми се конап види!“

Једну ципелу имао је већ готову и ту му је старап тако извикао да овај није ни осетио. И однео је кући. И ту ципелу носио је и поснио, и никада није могао да је подере. Увек је право само једну ципелу.

— Је ли то истинा? питали су у неверици присутни.

— Зашто да не? Уосталом, ако не верујете, питајте оне који су га својим очима видели.

Тако је и даље причао о свакојаким чудима. Чобани слушају. С једне стране пласти ватра, а с друге стране доловира хладан ветар.

Сумрак се распростроје. Чобани пола-ко иду кућама...

Српско коло
Нек се вије,
Ко тробојка Србадије...
Будите нам ведри чили
Ви Српчићи наши мили!

Божићна јелка

Расла вита Јела
И красила гору,
Поздрављала сунце,
Месец, звезде, зору...
Окићена снегом
Поносито стоји,
Пахуљица снежних
Она се не боји...
У госте јој дођу,
Често издалека:
И лија, и вуја,
На и мали зека...

Ето и шума —
Са секиром иде.
Засгаде пред јелу,
Кад је лепу виде.
„Ова је баш дивна!“
Задовољно рече,
Замахиу секиром
И јелку сасече...
Однесе је дечи
Тако узабрану,
Те да је окиге
О божићнем дану.
Ево је у соби —
дивна, урешена,
И за добру дено
Згодно удешена...

М. ШИБИЦА

ГДЕ ЈЕ ВУК?

ПУТ У ГРАД

У граду има занимљивих старина.
Због тога вреди отићи до тог града,

Христос се поди!

У градићу малом, у кругу пастира,
Роди нам се Христос, господар свемира.
На источном небу јавише се знаци...
И за сјајном звездом пођоша мудраци
Преко пља, брда, кроз даљину нему..
И цареви дођу граду Витлејему.
Над пештером светом звездом се устави:
„Ту се Спас родио!“ мудрацима јави.
На тај пут мудраце гони љубав чиста,
Јер хитају први да дарују Христа...
Један носи злато, сваки дар је диван,
Други пружа смирну, трећи даје „ливан“...
Озарена беше светлочија пећина...
И анђелска песма чу се са висина:
„Мир на земљи нек је, нек се људи збратае —
Ако сеју љубав — мање ће да пате!“
Као што мудраце сјајна звезда води —
Тако и нас Христос, што се данас роди.

М. ШИБИЦА

РЕБУС

Свакој жени највише је стало до тога да буде свежа а тиме млада и лепа, а то се постиже негом коже, препартима који њој индивидуално одговарају. Постетите стручњаке питајте за савет, послушајте га бићете задовољни. добијте на бесплатан преглед

КОЗМЕТИКА „ЖАНА“ КРУНСКА УЛ. 4 (Краља Фердинанда 2-а)

Врпчимо ручну и електричну масажу лица, тела и косе. Отстрањујемо: бубуљице, брадавице, флеке, маље, плачипе и друге недостатке коже. Молимо цењене ламе па добу са својим теглипама — флашипама — исте купујемо

30505, 1-1

УПАМТИТЕ!

»КОЛУБАРА« ПРИЗРЕНСКА 13.

КУПУЈЕ СВЕ АНТИЧКЕ И АНТИКВИТЕТСКЕ ПРЕДМЕТЕ, ЗЛАТАН НАКИТ, ЗЛАТНЕ ЗУБЕ, УМЕТНИЧКЕ СЛИКЕ, ФИГУРЕ, КРИСТАЛ, ПОРЦЕЛАН, ЕСЦАЈГ, ЗЛАТНЕ ГРАНЕ, МИНЂУШЕ, БРОШЕВЕ И ДРУГО

»КОЛУБАРА«, ПРИЗРЕНСКА БР. 13. ТЕЛ. 24-386.

30514, 1-1

ЗЛАТАРСКА РАДЊА »БРИЛИЈАНТ«

БЕОГРАД, ЂОРЂА ВАШИНГТОНА Бр. 6. Тел. 28706 (Бајлонова пијаца)

Свима својим поштованим муштеријама и пријатељима честита Божићне празнике, са жељом да их срећно и задовољно проведу.

30511, 1-1

ЗЛАТАН НАКИТ

и све златне и сребрне предмете, хармонике, фото апарате, додледе, ћилиме, есцајг и све боље ствари купује по највишој дневној цени.

»СТОБИ« УГАО КР. МИЛАНА И ФРАНКОПАНОВЕ. улас из Франкопанове бр. 34. тел. 27-961.

30522, 1-1

ЗЛАТАН НАКИТ И ЗЛАТНЕ ЗУБЕ

НАЈВИШЕ ПЛАЋА »ГРИВНА«

СВЕ ВРСТЕ СЕРВИЗА, КРИСТАЛ, ПОРЦУЛАН, НАЈВИШЕ ПЛАЋА

»ГРИВНА«

КНЕЗА ПАВЛА БР. 50

30520, 1-1

Обавештење:

Стари накит: прстене, минђуше, ланчеве, колеа, брилијанте — сви накит бесплатно стручно процењује, купује и продаје

ТРГОВИНА СТАРОГ НАКИТА

Краља Милана 41а, до Славије

30490, 2-4

КЊИЖАРА И ТРГОВИНА КАНЦЕЛАРИСКОГ И ШКОЛСКОГ ПРИВОРА

МИЛИЈАН Ј. СОКИЋ

БЕОГРАД, КРАЉА МИЛАНА 37

*

ЧЕСТИТА ОВИМА ОВОЈИМ МУШТЕРИЈАМА И ПРИЈАТЕЉИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ И НОВУ 1943 ГОДИНУ

30516, 1-1

Купите још данас за Вас капу!

ИМА У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ ОД НАЈВОЉИХ ШТОФОВА-РЕСЛОВА СТОВАРИШТЕ МУШКЕ, ЖЕНСКЕ И ДЕЧИЈЕ КОНФЕКЦИЈЕ

Лука Д. Јовићевић, САРАЈЕВСКА БР. 2 — ТЕЛ. 30-924

30517, 1-

СВИМА СВОЈИМ ЦЕЊЕНИМ МУШТЕРИЈАМА ЧЕСТИТАМ ПРАЗНИКЕ

Христовог рођења и нову 1943 годину

СТОВАРИШТЕ ХАРТИЈЕ КЕСА И КУТИЈА

ЈОВАН ЖИВКОВИЋ, БЕОГРАД, МОЛЕРОВА БРОЈ 1, усл. телефон 42-344

30513, 1-1

РАДИО
КЛИНИКА

»БОРД«

УЗУН МИРКОВА 4
(алата гро-луба) тел. 25252

ЗЛАТАН НАКИТ СТАРИ И НОВИ КУПУЈЕМ:

Дијамантне крупније, брилијанте све величине, златне зубе, бурме, прстене, минђуше, брошеве, бразлетне, панце, сатове златне, сребрне и металне само исправне и од бољих познатих марака; старо злато оштећено, изливано, попомљено и горело сваку количину, купујем сребрне есцајге и остала исправне предмете од сребра купује и највише плаћа позната фирма

»БРИЛИЈАНТ«,
власник МИЛИВОЈЕ М. МИТРОВИЋ
Београд, Ђорђа Вашингтона 6 -- Тел. 28-706

30502, 1-1

Фирма »Војин«

Честита свима својим муштеријама и пријатељима наступајуће Божићне празнике и Нову 1943 годину.

»ВОЈИН«, КРАЉА АЛЕКСАНДРА БР. 279 (Преко пута Гајине кафана)
30518, 1-1

Косметички завод Надежде Кукин

ПРУЖА ИЗВАНРЕДНЕ РЕЗУЛТАТЕ МОДЕРНЕ НЕРЕ И ВЛАСТИТЕ МЕТОДЕ РУЧНЕ МАСАЖЕ ЛИЦА И ВРАТА, КОЈА ВИДНО УКЛАЊА БОРЕ, МИТЕСЕРЕ, БУБУЉИЦЕ итд. ПРВОКЛАСНИ КОСМЕТИЧКИ ПРОИЗВОДИ.

ТЕГЛИЦЕ МОЛИМО ПОНЕТИ. РАДНО ВРЕМЕ ОД 9—3 ЧАСА.

КРАЉА МИЛАНА УЛИЦА БРОЈ 10, III степенице * ТЕЛЕФОН 29.755
30510, 1-5

ПЕТАР ШАБОВИЋ

КЊИЖАРА И ТРГОВИНА КАНЦЕЛАРИСКОГ МАТЕРИЈАЛА НА ВЕЛИКО И МАЛО
БЕОГРАД, МИЛОРАДА ДРАШКОВИЋА 14, ЗЕЛЕНИ ВЕНАЦ

Честита свима својим муштеријама и пријатељима наступајуће Божићне празнике и Нову 1943 годину.

Намештај

СТОВАРИШТЕ НАМЕШТАЈА „ЗОРА“ ИМА ВЕЛИКИ ИЗБОР СПАВАТИХ СОБА ОД ПОЧЕТНЕ ЦЕНЕ ОД 30.000 ПА НА ВИШЕ ИСТО КОМБИНОВАНИХ СОБА, ТРПЕЗАРИЈА, СПАВАТИХ ФОТЕЉА КАО И СВАКОГ ДРУГОГ КУЋНОГ НАМЕШТАЈА

ЗАПАМТИТЕ

НАМЕШТАЈ

»ЗОРА«

КРАЉА АЛЕКСАНДРА 87 И 97 ТЕЛ. 40-156

30524, 1-1

Вуну за предење

као и памук из јоргана чешљамо на влачари док муштерија чека. Можемо прерађивати вуну и од разних нових и старих вунених отпадака (нилима, штофа, трикотаже, ћебета и слично). Одлична израда.

БАНИЋ И УГРЕНОВИЋ
Цара Николе улица 10 (Славија)

30521, 1-2

КУПУЈЕ И ПРОДАЈЕ СВЕ ВРСТЕ РАДИО АПАРАТА, ВРШИ ОПРАВКЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ РАДИОНИЦИ ПО НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА

30525, 1-1